

LBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MICHIE, DAVID

Pisica lui Dalai Lama și trezirea pisicutei interioare /

David Michie. -

București : Atman, 2022

ISBN 978-606-9644-05-8

821.111

The Dalai Lama's Cat: Awaken the Kitten Within

© 2021 David Michie. Original English language edition published by Conch Books 97 Barker Rd., Subaco, WA6008, Australia. Arranged via Licensor's Agent: DropCap Inc. All rights reserved.

Copyright © 2022 Editura ATMAN – pentru traducerea în limba română. Reproducerea oricărui fragment din lucrarea de față este posibilă numai cu acordul scris al editurii.

Tipărit la Ganesha Publishing House
office@ganesha.ro

Editura ATMAN, București, 2022
Tel: 0746.201.369
Web: <http://www.editura-atman.ro>
E-mail: office@editura-atman.ro

DAVID MICHIE

Trezirea pisicutei interioare

Traducere: Mariana Alexandru
Redactare: Andreea Lucia Bălan

Editura ATMAN
privește înăuntru...

CUPRINS

Prolog	1
Capitolul 1	11
Capitolul 2	43
Capitolul 3	79
Capitolul 4	103
Capitolul 5	125
Capitolul 6	155
Capitolul 7	179
Capitolul 8	201
Capitolul 9	223
Capitolul 10	245
Epilog	271
Dedicație	277
Glosar	279
Despre autor	285

CAPITOLUL UNU

CU O SĂPTĂMÂNĂ ÎN URMĂ

CÂND SUNTEM DOAR NIȘTE PISOIAȘI, simțim asta adesea. Nu e nevoie decât de o pană suflată de vânt, de o delicatețe neașteptată sau de tremurul fascinant al apei și brusc suntem cuprinși de această senzație. Minune. Încântare. Suntem absorbiți pe deplin de momentul prezent.

Când ajungem la maturitate, nu mai suntem impresionate nicidecum de asemenea lucruri mărunte, căci am devenit experimentate și indiferente. Dacă am fost rănite profund și cicatricea noastră s-a adâncit, se prea poate să devenim imune la bucuriile simple ale vieții.

Dar am pierdut ceva, nu-i așa? Abilitatea de a ne extazia în fața lumii din jurul nostru. Să ne abandonăm pe deplin momentului, fără nicio rezervă. Să vedem lucrurile ca și cum ar fi pentru prima oară.

Toate acestea imploră răspunsul la câteva întrebări fascinante. Este posibil să-ți recapeți

entuziasmul față de viață care altădată venea firesc? Să scapi de blazare? Putem tu și eu, dragă cititorule, să trezim pisicuța din interiorul nostru?

Deși habar nu aveam la acea vreme, într-o dimineață liniștită în care moțaiam pe dulapul din biroul asistenților Sfinției Sale, acea zi părea să aducă un răspuns neașteptat la această întrebare. Și acest răspuns a venit pe fondul unei drame pe care m-aș fi dat peste cap s-o evit.

Tenzin, diplomatul desăvârșit, stătea la computer și scria un e-mail cancelarului Germaniei. În sacou și cravată, cu un parfum discret de fenol de la săpunul cu care se spăla mereu pe mâinile atent îngrijite, arăta întotdeauna ca și cum tocmai venea de la o întâlnire cu un lider mondial, un secretar de stat sau cu un alt VIP – întâlnire pe care, în era on-line-ului, o avea adesea.

La biroul de vizavi stătea translatorul Sfinției Sale, Oliver. Un englez vânjos și vesel, cu cei mai limpezi ochi albaștri strălucind în spatele ochelarilor. Deși Oliver este călugăr budist, totodată este și fiul unui vicar al Bisericii Anglicane și posedă o inteligență radiantă și o bunătate sufletească ce îl fac plurilingvist din punct de vedere spiritual. Cu Tenzin, un anglofil convins, împărtășește dragostea pentru ceaiul englezesc, pasiunea pentru postul de radio al BBC și entuziasmul pentru cricket.

Lucrând la prefața unei noi cărți despre tărâmurile *bardo*, Oliver era nefiresc de preocupat în acea dimineață. Ca și Tenzin, de altfel. Nu mai era semn de obișnuitele glume sau de sporovăială. Nici de discuții despre ultima victorie a echipei indiene de cricket împotriva echipei locale din

Perth, Australia. Nu existau decât holbat în monitoare și zgomot de tastatură, cu câte o vorbă rătăcită între ei, dar nu și către mine.

Plictisită și total lipsită de interes față de activitatea lor – comportamentul uman e inexplicabil pentru o felină cu rațiune! –, cred că am adormit pentru o vreme. Când s-a apropiat ora 11.00, Oliver a părăsit biroul. S-a întors puțin mai târziu, ținând la subraț cel mai alarmant obiect din toată Mănăstirea Namgyal: cușca de pisici.

Unde era ținută și cum arăta, nu știam și nici nu îmi păsa. Dar am fost zguduită de felul în care și-a făcut brusc, pe neașteptate, prezența. De felul lejer, stilat al lui Oliver în care a scos-o de la subraț și a așezat-o pe birou. Cum Tenzin s-a ridicat simultan și s-a întors spre locul în care zăceam, fără să-mi trezească suspiciunea. Cu o eficiență neîndurătoare, m-a prins în strânsoarea degetelor cu parfum de fenol. Oliver ținea ușa cuștii deschisă.

Într-o clipită, am fost închisă în aparatul infernal.

– E doar controlul anual, PSS, s-a aplecat Oliver ca să mă privească printre gratiile nemiloase, ca și cum ambuscada lor era neînsemnată.

Am scos un urlet îngrozitor.

Am continuat să mă plâng tot drumul până la cabinetul veterinar, dar tare surzi sunt cei care nu vor să audă. Odată ajunsă în camera ororilor, adică în camera de consultație, un nou veterinar care se descria ca loçtiitor mi-a deschis fălçuțele și apoi pleoapele, mi-a palpat burtica și m-a supus celei mai rele umilinte – mi-a ridicat coada stufoasă și mi-a introdus un termometru rece.

– Astea trebuie tăiate, a zis el detașat, studiindu-mi gheruțele.

Oliver a consimțit pe dată.

În timp ce locșitorul îmi tăia sistematic fiecare gheruță – o libertate pe care Oliver știa prea bine că nu aș fi tolerat-o acasă, dar pe care nu am putut-o nicum evita, fiind imobilizată pe masa acestui măcelar –, el își continua observațiile clinice.

– Gheruțele lor au tendința de a se uza mai puțin pe măsură ce îmbătrânesc. A devenit cumva mai sedentară în ultima vreme?

– PSS? și-a plecat Oliver capul în timp ce se gândea la întrebare.

– Ce vârstă are? a insistat el, înainte ca Oliver să fi răspuns.

– Cel puțin șase ani.

Oliver calcula din momentul în care începuse să lucreze cu Sfinția Sa.

– Poate opt? s-a hazardat el.

Când a sfârșit infama sarcină, veterinarul s-a așezat la un calculator.

– Prima dată s-a prezentat aici pentru vaccinări acum zece ani, a anunțat el.

– Zece? era surprins Oliver.

– Îmbătrânește, a zis veterinarul. Și la pisicile mai mature trebuie multă grijă cu rinichii. Dacă nu cumva faceți deja asta, recomand bobite pentru pisici adulte. Au o doză bună de proteine și vitamina E. Și mai puțin fosfor, ca să reducă suprasolicitarea renală.

Pisici mai mature? Să îmbătrânesc?! În doar câteva minute, fusesem redusă de la o celebritate globală perfect mulțumită la o felină bătrână

fragilă, cu probleme medicale. Cine era acest sadic monstruos în halat alb?

– Bea cumva mai multă apă decât altădată? a continuat el.

– N-am observat.

– Vă rog să o țineți sub supraveghere. Problemele la rinichi sunt frecvente când pisica îmbătrânește. Mai bine am face niște analize de sânge.

Și, înainte să mă dumiresc, mi-a și introdus un ac în lăbuță.

– Nu e o idee rea să monitorizăm starea de sănătate a pisicilor mai în vârstă.

Mai în vârstă?

– Pare că ai ajuns la vârsta a doua, PSS.

Oliver încerca să ia lucrurile în glumă, în timp ce veterinarul s-a întors la calculator. A deschis cușca și m-a ajutat să intru în ea, de data asta fără nicio încurajare.

– Hmmm, își actualiza concentrat veterinarul informațiile din calculator.

În timp ce tasta, chipul reflectându-i-se în albul fantomatic al ecranului, aproape că a rostit absent fraza care avea să mă bântuie multă vreme. Răspunzând la ceea ce tocmai spusese Oliver, cuvintele erau atât de șocante, și totuși erau rostite atât de firesc, ca și cum era ceva normal.

– Știți, 13 ani este o vârstă bună pentru pisici. Pentru o pisică cu probleme de mers, a avut deja o viață bună.

Nu am mai auzit nimic după asta. Nu am mai fost deloc atentă în drum spre mănăstire. Și n-am scos niciun mieunat. Oliver s-o fi gândit că eram

ușurată că mă întorceam acasă. În realitate, eram zguduită rău de ceea ce spusese veterinarul.

Evident, mare parte din viața mea trecuse și cei mai buni ani ai mei pe pământ se încheiaseră. Oare nu se mai întrezărea nimic în viitor în afară de insuficiență renală și boboțe pentru pisici adulte? Nu mai existau pentru mine decât declin inexorabil, boală și moarte?

DE ÎNDATĂ CE AM AJUNS ACASĂ și am fost eliberată din cușca blestemată, am părăsit furtunos și cu mare mânie clădirea. Nu îmi păsa cât de umed și de ceață era – trebuia să plec. Undeva. Oriunde. După ce am traversat curtea Namgyal, am ieșit pe poartă și am luat-o pe stradă, intuitiv, într-o direcție care devenise familiară în ultimele luni.

Aproape de locul unde locuiam exista o grădină consacrată și în centrul gazonului său era un cedru mare și bătrân, sub care se găsea o bancă îmbietoare. Petrecusem multe ore fericite în această grădină – mai ales în tufișurile de iarba-mâței care creșteau pe o latură a sa.

Destinația mea din acea zi nu era iarba-mâței, care era doar o încâlceală jilavă din pricina musonului. Și nici căminul care dădea spre grădină, unde devenisem o preferată – Pisica pentru Terapie. Nu, mă îndreptam dincolo de veranda căminului, printr-o grădină de zarzavat plină de legume, spre ceea ce fusese odată o magazie mare de grădină.

Înainte să ajung acolo, am putut auzi ritmul liniștitor al unei muzici baroce, în ciuda vremii mohorâte. M-am oprit la ușă pentru o vreme, dichisindu-mă, lingându-mi blănița ca să scap de mirosul antiseptic de la cabinetul veterinar, limbuța mea simțind marginile ascuțite ale ghearelor proaspăt tăiate.

Bărbatul care stătea în mijlocul încăperii a aruncat o privire, observându-mi apariția, dar nu s-a lăsat distras de asta, ci și-a reîntors atenția la șevaletul său. Exact de asta aveam nevoie. Aventurându-mă înăuntru, am ajuns curând la scaunul meu din răchită, cel cu pernuță, și m-am făcut confortabilă, înainte de a mă întoarce să-l studiez pe artist la lucru.

PRIMA DATĂ CÂND ÎL VIZITASEM, cu câteva luni în urmă, fusese o experiență cu totul neașteptată – una care este un deliciu pentru o pisică așa de curioasă ca mine. Era acolo, cu o pânză dinainte, adăugând tușe îndrăznețe de culoare, mișcându-se între șevalet și banca din spatele lui, încărcată cu vopsele, palete și pensule. Dintr-un vechi sistem audio, mânjit cu vopsea și aflat într-un colț, răzbătea un *divertimento* de Bach.

Un bărbat bine făcut, cu un smoc de păr alb și o reflexie subversivă în ochii săi mari și căprui, știam exact cine e – tot așa cum și el mă știa pe mine. Eram, de fapt, deja prieteni buni. În vizitele anterioare la cămin, într-o cameră plină de rezidenți care moțâiau, Christopher fusese mereu

cel mai doritor să mă răsfețe, declarându-mă „un inger”. Îi reaminteam de o pisică pe care o avusesese cândva.

POATE că avea pielea pătată și manșetele zdrențuite, dar părea să aibă mai multă viață în el decât majoritatea rezidenților. Și ceva anume la el mă intriga: petele viu colorate care miroseau curios, pe pantalonii săi de velur.

Ca din întâmplare l-am văzut în acea zi în care se plimba pe aleea de lângă grădină. L-am urmărit descuind lacătul magaziei, apoi deschizând ușa, pentru a dezvălui un loc plin de lumină și culoare. Firește că am cercetat mai îndeaproape.

Ceea ce m-a izbit în acea primă vizită la studioul lui Christopher a fost să mă trezesc într-un veritabil tezaur de delicii senzoriale – și să mi se dea acordul tacit de a explora locul după sufletul meu. Apoi, precum astăzi, Christopher a aruncat o privire și mi-a remarcat prezența, în timp ce continua să lucreze. Nu am înțeles vreun semn de neprietenie în absența unui salut. Nu era nepriimitor. Ci doar concentrat asupra altor lucruri, dându-mi libertate absolută să inspectez fiecare ungher și fiecare crăpătură.

Pășind înăuntru, mi-am luat răgaz să cercetez fiecare obiect nefamiliar și să adulmec fiecare miros înțepător din acel loc curios. Firește, cândva fusese o magazie de grădină cu multe ascunzișuri, înainte de a avea instalate ferestre în plus și un luminator, mochetă de sisal dintr-un capăt în altul și o gamă de obiecte care nu se potriveau între ele – două scaune de răchită, o masă înaltă și un blat într-un colț, cu un frigider mic și un ceainic. Fără îndoială, cel mai captivant aspect la

nivelul solului era tunelul lung creat de panouri și pânze pictate sprijinite de cei trei pereți din fața lui Christopher. O cavernă extinsă în care o pisică se putea pierde fără urmă.

Am fost imediat atrasă de mirosul unei picturi în ulei pe pânză, de acea aromă de pământ, distinctă, dar deloc neplăcută. Deschizându-mi organul vomeronazal, am stat acolo o vreme, cu boticul adulmecând pânzele, inspirând mirosul. Apoi am explorat tunelul misterelor, panourile întunecate, presărate cu fante de lumină. Multitudinea de mirosuri – de vopsea, sisal, lipici și vechi urme de fertilizatori și îngrășământ. Era o peșteră fascinantă a lui Aladdin, în care m-am cufundat cu totul, părăsind-o după multă vreme.

Christopher încă picta, așa că am sărit pe unul dintre scaunele de răchită, care avea să devină curând scaunul meu de răchită, și i-am studiat mișcărilor. Nu mai văzusem niciodată un artist în plin avânt și părea angajat într-un fel de dans, mișcându-se cu o dinamică care n-avea nimic de-a face cu fundalul sonor al lui Bach. Inspirat de o energie de care nu eram conștientă; în timp ce-l urmăream, era pe deplin absorbit de acțiunile sale. Senzația pe care o experimentam îmi amintea de cineva, dar noutatea vibrantă din studioul acestui artist cu luminile, culorile și amestecul de arome mă împiedica să-mi amintesc de cine anume.

Haina sa uzată de tweed, pe care o purta mereu în camera de zi a căminului, era aruncată pe spătarul celui alt scaun. Într-un buzunar, am observat o hârtie care părea răscită. Din unghiul meu, privind spre multele pânze sprijinite de

pereti, am văzut una care era separată de restul. Era înrămată cu auriu și stătea pe singurul raft de pe peretele văruiț de vizavi – un portret al unei femei vivace, cu păr închis la culoare.

După ceva vreme, Christopher a izbucnit brusc într-o criză de tuse. După ce și-a revenit, și-a pus cu grijă pensula pe bancă și s-a întors spre mine, deschizându-și brațele și recitând niște versuri extravagante:

*„Bufnița și-a ridicat ochii spre stelele de deasupra
Și a cântat la o chitară mică:*

*«O, dragă pisicuță! O, pisicuță, iubirea mea,
Ce pisicuță frumoasă ești tu,
Ești, da, ești!*

Ce pisicuță frumoasă ești tu!»”

– „Bufnița și pisica”, draga mea Minou! a continuat el, cuvintele rostogolindu-i-se pe limbă. Scrisă de Edward Lear. Dar sunt sigur c-o știi. Cât am recitat aceste versuri pisicuței mele! Un vis doar, domnișoară pisicuță. Cel puțin, asta am crezut. Dar iată-te aici, în mod neașteptat. Din eter. Și nu orice pisică, ci cea mai frumoasă dintre ființe cu ochii aștia superbi de safir.

S-a întins să mă mângâie pe ceafă, așa cum făcea în camera de zi de la cămin. Am tors amabilă, întrebându-mă ce să fac cu vorbele sale extravagante – ca să nu mai spun, că eram confuză de referirile sale la draga sa Minou. Poate o pisică cu care își împărțise traiul cândva?

Când un concert pentru pian de Mozart a ajuns la final, el trebăluia în colț, pregătindu-și o cană de ceai. Apoi s-a așezat pe scaunul de răchită

de vizavi de mine, holbându-se la pânzele la care lucrase. A luat o sorbitură și apoi mi-a aruncat o privire.

– O, scuză-mă, draga mea pisicuță! Neobișnuit cu oaspeții, am uitat de bunele maniere.

Punându-și cana jos, s-a urnit din scaun cu oarecare efort și a izbucnit într-o altă criză de tuse, apoi s-a îndreptat spre blat și s-a întors cu o porție de lăptic într-un capac de borcan. L-a așezat dinaintea mea, reverențios, și m-a privit extrem de fascinat lipăind lăpticul.

M-am delectat cu el până la ultima picătură.

– E cel mai simplu lucru care aduce bucurie, nu-i așa? a vorbit el, cu ochii strălucind de afecțiune. Să oferi o tratație unei pisicuțe aflate în trecere.

Cu un licăr de poznaș în privire, a continuat:

– Sper să fie un stimulent ca să te conving să vii din nou în vizită.

Atât de captivant era studioul său și atât de mare libertatea mea acolo, încât nu aveam nevoie de alte stimulente. Acea cană de ceai și acel capac cu lăptic aveau să fie primele din ceea ce avea să devină o rutină.

CÂND DALAI LAMA A TREBUIȚ SĂ PĂRĂSEASCĂ Dharamshala pentru câteva săptămâni, ca să supravegheze niște examene monastice în sudul Indiei, m-am trezit petrecându-mi multe ore fericite pe scaunul de răchită, absorbită în această nouă lume de picturi în ulei, muzică de Vivaldi,